

Artikel 1: Toepasselijkheid

- Het Metaalunieblad dat deze voorwaarden gebruikt wordt aangeduid als opdrachtnemer. De wederpartij wordt aangeduid als opdrachtgever.
- Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen die een Metaalunieblad doet, op alle overeenkomsten die hij sluit en op alle overeenkomsten die hieruit voortvloeien, een en aan onder zover het Metaalunieblad, opdrachtnemer is.
- Bij strijdigheid tusschen een bepaling uit de gesloten overeenkomst en deze voorwaarden, gaat de bepaling uit de overeenkomst voor.
- Alleen Metaaluniebladen mogen deze voorwaarden gebruiken.

Artikel 2: Aanbiedingen

- Alle aanbiedingen van opdrachtnemer zijn vrijblijvend en herroepelijk, ook de aanbiedingen waarin een termijn voor de aanvaarding is opgenomen. Opdrachtnemer heeft het recht zijn aanbod te herroepen tot twee werkdagen na de dag dat de aanvaarding hem heeft bereikt.
- De prijzen die opdrachtnemer in de aanbidding noemt zijn in euro's uitgedrukt, exclusief omzetbelasting en andere heffingen of belastingen van overheidswege. De prijzen zijn verder exclusief reis-, verblijfs-, verpakings-, opslag- en transportkosten, kosten voor laden, stuwens, lossen en medewerking aan douaneformaliteiten.
- Tenzij anders is bepaald, behouft niet tot de aanbidding:
 - grond-, hei-, hak-, breek-, funderings-, -, timmer-, stukadoors-, schilder-, behangens-, herstelwerk of enig ander bouwlijfs werk;
 - het realiseren van aansluitingen van gas, water, elektriciteit, internet of andere infrastructurele voorzieningen;
 - maatregelen ter voorkoming of beperking van schade of diefstal of verlies van of bij de werkplek aanwezig;e;
 - afvoer van materiaal, grond, bouwstoffen of afval;
 - verticaal en horizontaal transport.

Artikel 3: Geheimhouding

- Alle door of namens opdrachtnemer aan opdrachtgever verstrekte informatie (zoals aanbiddingen, ontwerpen, afbeeldingen, tekeningen en knowhow) van welke aard en in welke vorm dan ook, is vertrouwelijk. Opdrachtgever zal deze informatie alleen voor de uitvoering van de overeenkomst gebruiken. Hij zal de informatie niet openbaar maken of vernieuwen.
- Als opdrachtgever een verplichting uit lid 1 schendt, is hij per overtredding een direct opeisbare boete van € 25.000,- verschuldigd. Opdrachtnemer kan deze boete naast schadevergoeding op grond van de wet vorderen.
- Opdrachtgever moet de informatie uit lid 1 op eerste verzoek, binnen een door opdrachtgever gestelde termijn, naar keuze van opdrachtnemer, retourneren of op een door opdrachtgever te bepalen wijze vernietigen, zonder in welke vorm dan ook een kopie te mogen behouden. Bij overtreding van deze bepaling is opdrachtgever aan opdrachtnemer een direct opeisbare boete van € 1.000,- per dag verschuldigd. Opdrachtnemer kan deze boete vorderen naast schadevergoeding op grond van de wet

Artikel 4: Adviezen en verstrekte informatie

- Opdrachtgever kan geen recht ontfanen aan adviezen en informatie van opdrachtnemer die geen betrekking hebben op de opdracht.
- Als opdrachtgever aan opdrachtnemer informatie verstrekt, mag opdrachtnemer bij het doen van een aanbidding en de uitvoering van de overeenkomst uitgaan van de juistheid en volledigheid hiervan.
- Opdrachtnemer is niet verplicht om te waarschuwen voor, of zelfstandig onderzoek te doen naar, eventuele onjuistheden in de opdracht, gebreken en ongeschiktheid van zaken afkomstig van opdrachtgever en fouten of gebreken in door opdrachtgever verstrekte plannen, tekeningen, berekeningen, bestekken of uitvoeringsvoorschriften.
- Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor elke aanspraak van derden in verband met (het gebruik van) informatie die door of namens opdrachtnemer is verstrekt. Daaronder wordt onder meer verstaan adviezen, instructies, tekeningen, berekeningen, ontwerpen, materialen, merken, monsters en modellen. Opdrachtgever zal alle schade die opdrachtnemer lijdt vergoeden. Hieronder vallen ook de volledige kosten van verweer.

Artikel 5: Levertijd

- Alle levertijden, waaronder in deze voorwaarden begrepen een leverdatum, -week, -maand, -termijn of uitvoeringsperiode, zijn indicatief. Bij overschrijding daarvan dient opdrachtgever opdrachtnemer te alen tijd in gebreke te stellen.
- De levertijd geldt slechts wanneer opdrachtgever en opdrachtnemer tijdig over alle commerciële en technische details overeenstemming hebben bereikt, alle informatie, waaronder definitieve en goedgekeurde tekeningen en dergelijke, in het bezit is van opdrachtnemer, alle door opdrachtgever te beschikken te stellen zaken door opdrachtnemer zijn ontvangen, tijdige overeenkomsten (terminj)betaling is ontvangen en aan de overige voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht is voldaan. Als de levertijd niet meer geldt, dan mag opdrachtnemer een nieuwe levertijd bepalen met inachtname van zijn planning.
- De levertijd geldt niet meer als er sprake is van andere omstandigheden dan opdrachtnemer bekend waren toen hij de levertijd opgaaf en die omstandigheden voor rekening en risico van opdrachtgever komen, waaronder wijziging van de opdracht, meer- of minderwerk of opschorting door opdrachtgever. Als de levertijd niet meer geldt, dan mag opdrachtnemer een nieuwe levertijd bepalen met inachtname van zijn planning.
- Opdrachtgever moet aan opdrachtnemer alle kosten en schade van opdrachtnemer, die hij maakt of lijdt als gevolg van een wijziging van de levertijd zoals bedoeld in lid 3 en lid 5 vergoeden, zonder dat een ingebrekestelling nodig is.
- Overschrijding van de levertijd geeft opdrachtgever geen recht op schadevergoeding of gehele of gedeeltelijke ontbinding. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor aanspraken van derden als gevolg van overschrijding van de levertijd.

Artikel 6: Levering en risico-overgang

- Levering vindt plaats op het moment dat opdrachtnemer de zaak op zijn bedrijfslocatie ter beschikking stelt aan opdrachtgever en dat aan hem heeft meegegeeld. Het is zaak is vanaf dat moment voor risico van opdrachtgever.
- Als opdrachtnemer na het sluiten van de overeenkomst op verzoek van opdrachtgever noch het transport, aan opgedaakte verzorging, opdrachtgever is hierbij behulpzaam is (zoals opslag, laden, stuwens of lossen), dan is dit voor rekening en risico van opdrachtgever. Opdrachtgever kan zich tegen deze risico's verzekeren.
- Als er na de levering sprake is van door of namens opdrachtgever uitgevoerde transport en opdrachtnemer moet kunnen beschikken over (vervoers)documenten die in het bezit zijn van opdrachtgever, moet opdrachtgever die documenten op eerste verzoek en kosteloos aan opdrachtnemer ter beschikking te stellen.
- Als sprake is van inruil en opdrachtgever in afwachting van levering van de nieuwe zaak die in te ruilen zaak onder zijn houid, blijft het risico van de te ruilen zaak bij opdrachtgever tot het moment dat hij deze in de bezit heeft gesteld van opdrachtnemer. Als opdrachtgever de te ruilen zaak niet kan leveren in de staat waarin deze was toen de overeenkomst werd gesloten, kan opdrachtnemer de overeenkomst geheel of gedeeltelijk ontbinden.

Artikel 7: Prijswijziging

Opdrachtnemer mag een stijging van kostprijsbepalende factoren, die is opgetreden na het sluiten van de overeenkomst, aan opdrachtnemer mededelen. Opdrachtgever moet de prijsstijging op eerste verzoek van opdrachtnemer voldoen.

Artikel 8: Overmacht

- Als opdrachtnemer niet aan zijn verplichtingen kan voldoen door een omstandigheid die buiten zijn feitelijke macht ligt, kan hem dit niet worden toegerekend en is er sprake van overmacht. Opdrachtnemer is in dat geval niet aansprakelijk voor de schade die opdrachtgever hierdoor lijdt. Opdrachtgever is, behoudens het bepaalde in het vierde lid van dit artikel, ook niet bevoegd de overeenkomst in dat geval geheel of gedeeltelijk te ontbinden.
- Onder de in het eerste lid van dit artikel bedoelde omstandigheden zijn in ieder geval begrepen (burger)oorlog(sgevaar), terrorisme, oproer, uitbraken van infectieziekten en de daaruit voortvloeiende overheidsmaatregelen of -adviezen, natuurgeweld, extreme weersomstandigheden, import- of handelsbeperkingen, explosie, brand, waterschade, sabotage, cybercriminaliteit, verstoring van de informatie- en telecommunicatienetwerken in de levering van energie, (gedeeltelijk) verlies, diefstal of verloop van gereedschappen, materialen of informatie, defecten aan machines, wlegblokkades, blokkades van spoor- en vaarwegen of luchthavens, stakingen of werkonderbrekingen, personeeltekort en de omstandigheid dat door opdrachtnemer ingeschakelde derden zoals leveranciers, onderaannemers en transporteurs, of andere partijen waaraan opdrachtnemer afhankelijk is, niet of niet tijdig aan hun verplichtingen voldoen.
- Opdrachtnemer heeft het recht de nakoming van zijn verplichtingen op te schorten als hij door overmacht tijdelijk is verhindert zijn verplichtingen tegenover opdrachtgever na te komen. Als de overmachtsituatie is geëindigd, komt opdrachtnemer zijn verplichtingen na zodra zijn planning het toelaat.
- Indien er sprake is van overmacht en nakoming blijvend onmogelijk is of wordt, dan wel de tijdelijke overmachtsituatie meer dan zes maanden heeft geduurd, is opdrachtnemer bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Opdrachtgever is in die gevallen bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden, maar alleen voor dat deel van de verplichtingen dat nog niet is nagekomen door opdrachtnemer.
- Partijen hebben geen recht op vergoeding van de als gevolg van de overmacht, opschorting of ontbinding in de zin van dit artikel geleden of te lijden schade.

Artikel 9: Meerwerk

Meerwerk wordt berekend op basis van de prijzen die bij opdrachtnemer gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Opdrachtgever moet de prijs van het meerwerk op eerste verzoek van opdrachtnemer voldoen.

Artikel 10: Uitvoering van het werk

- Opdrachtgever zorgt ervoor dat opdrachtnemer zijn werkzaamheden veilig, ongestoord, ononderbroken en op het overeengekomen tijdstip kan verrichten. Opdrachtgever zorgt er voor zijn rekening en risico in ieder geval voor dat:
 - alle vergunningen, ontheffingen en andere beschikkingen die noodzakelijk zijn om het werk uit te voeren tijdig zijn verkregen. Opdrachtgever is verplicht op eerste verzoek van opdrachtnemer een afschrift van de hiervoor genoemde bescheiden aan hem te verstrekken;
 - hij opdrachtnemer schriftelijk in tijdig overleed op de locatie gebied (veiligheids-)voorschriften informeert;
 - opdrachtnemer bij de uitvoering van zijn werkzaamheden de beschikking krijgt over de benodigde hulppersonen, werktuigen en voorzieningen (zoals gas, water, elektriciteit, internet, voor eventueel noodzakelijk transport geschikte toegangswegen, hef- en hijskranen, sanitaire voorzieningen en een afsluitbare droge opslagruimte);
 - alle werkzaamheden die voor de uitvoering van het werk noodzakelijk zijn niet tot de overeenkomst behoren tijdig zijn overgeleed.
- Opdrachtgever draagt het risico en is aansprakelijk voor schade aan en diefstal of verlies van alle zaken die zich bevinden op of nabij de plaats waar de werkzaamheden worden verricht of op een andere overeengekomen plaats, zoals de geleverde of de op te leveren zaak, gereedschappen, voor het werk bestemde materialen of bij de uitvoering van het werk gebruikt materieel. Dit gaat niet op als opdrachtgever aantoonbaar dat de schade, diefstal of het verlies is veroorzaakt door opdrachtnemer zelf.
- Onverminderd het bepaalde in lid 2 van dit artikel, moet opdrachtgever zich voldoende verzekerden tegen de in dat lid genoemde risico's. Als er sprake is van schade, is opdrachtgever verplicht dit direct bij zijn verzekerer te melden ter verdere behandeling en afwikkeling.

Artikel 11: Oplevering van het werk

- Het werk wordt als opgeleverd beschouwd als:
 - opdrachtgever het werk heeft goedgekeurd;
 - het werk in gebruik is genomen. Is een deel van het werk in gebruik genomen, dan wordt dat gedeelte als opgeleverd beschouwd;
 - opdrachtnemer schriftelijk aan opdrachtgever heeft meegegeeld dat het werk is voltooid en opdrachtgever niet binnen 14 dagen na de dag van deze mededeling schriftelijk heeft gemeld dat het werk niet is goedgekeurd;
 - opdrachtgever het werk niet goedkeurt op grond van kleine gebreken of ontbrekende onderdelen die binnen 30 dagen kunnen worden hersteld of nageleverd en die ingebruikname van het werk niet in de weg staan.
- Opdrachtnemer is niet verplicht aan opdrachtgever een dossier in de zin van artikel 7:757a BW te verstrekken met betrekking tot het stand gebracht en op te leveren bouwwerk (een 'overdrachts- of opleverdossier').
- Keurt opdrachtgever het werk niet goed, dan is hij verplicht dit onder opgave van redenen schriftelijk kenbaar te maken aan opdrachtnemer. Opdrachtgever moet opdrachtnemer in de gelegenheid stellen het werk alsnog op te leveren.

Artikel 12: Aansprakelijkheid

- Als opdrachtnemer uit welke hoede dan ook aansprakelijk is, is die aansprakelijkheid te allen tijde beperkt zoals in de hierna volgende artikelen is bepaald.
- Als opdrachtnemer enige door of ten behoeve van hem gesloten verzekering heeft die dekking biedt, is de verplichting van opdrachtnemer tot het vergoeden van schade beperkt tot het bedrag dat in het betreffende geval onder deze verzekering wordt uitbetaald.
- Als opdrachtnemer geen verzekering als bedoeld in het vorige artikel heeft, wordt aansprakelijkheid niet beperkt. In dat geval wordt ook geen bedrag wordt uitbetaald, is de verplichting tot het vergoeden van schade beperkt tot maximaal 15% van de opdrachtoom (exclusief btw). Als de overeenkomst bestaat uit onderdelen of deelleveringen, is deze verplichting beperkt tot maximaal 15% (exclusief btw) van de opdrachtoom van het onderdeel of de deellevering in verband waarmee de aansprakelijkheid van opdrachtnemer is ontstaan. In geval van een duurovereenkomst is de verplichting tot het vergoeden van schade beperkt tot maximaal 15% (exclusief btw) van de opdrachtoom over de laatste twaalf maanden voorafgaand aan de schadeveroorzakende gebeurtenis.
- Niet voor vergoeding in aanmerking komen:
 - gevolgschade. Onder gevolgschade wordt onder meer verstaan: stagnatieschade, productieverlies, gedeerde winst, gemiste besparingen en subsidies, belastingnadelen, vergefs gemaakte kosten, inteme kosten van opdrachtgever, verminderde goodwill en reputatieschade, boetes, schade als gevolg van aansprakelijkheid van opdrachtgever tegenover derden, schade in verband met beschadiging, vernietiging of verlies van gegevens of documenten, transportkosten en reis- en verblijfkosten, opslagkosten, kosten voor overname van meerdere arbeidskrachten en kosten in verband met terugretpacties;
 - opzichtschaade. Onder opzichtschaade wordt verstaan schade die door of tijdens de uitvoering van het werk wordt toegebracht aan zaken waaraan wordt gewerkt of aan zaken die zich bevinden in de nabijheid van de plaats waar wordt gewerkt;

- schade aan of van vooorzaakt door of met aan opdrachtnemer ter beschikking gesteld materieel;
- schade veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van hulppersonen of niet lediggevoerde ondergeschikten van opdrachtnemer;
- schade aan door of namens opdrachtgever aangeleverd materiaal, onder meer als gevolg van een niet deugdelijk uitgevoerde verwerking, montage, assemblage of installatie. Opdrachtgever kan zich inden mogelijkheid tegen deze schades verzekeren.
- Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor alle aanspraken van derden als gevolg van een gebrek in een product dat door opdrachtgever aan een derde is geleverd en waarvan de door opdrachtnemer geleverde producten of materialen onderdeel uitmaken. Opdrachtgever moet alle door opdrachtnemer in dit verband geleden schade waaronder volledige kosten van verweer, vergoeden.
- Iedere aanspraak tot schadevergoeding van opdrachtgever vervalt door het enkele verloop van vierentwintig maanden na het ontstaan daarvan, tenzij opdrachtgever vóór het verstrijken van die termijn die aanspraak bij de bevoegde rechter aanhangig heeft gemaakt.

Artikel 13: Garantie en overige aanspraken

- Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, staat opdrachtnemer voor een periode van zes maanden na (op)levering in voor de goede uitvoering van de overeengekomen prestatie, zoals in de volgende artikelen nader is uitgewerkt.
- Als partijen afwijkende garantievoorwaarden zijn overeengekomen, is het bepaalde in dit artikel van toepassing, tenzij en voor zover dit in strijd is met die afwijkende garantievoorwaarden.
- Opdrachtgever moet kosteloos alle medewerking verlenen aan het door of namens opdrachtnemer onderzoeken van een klacht van opdrachtgever over de uitgevoerde prestatie, bij gebreke waarvan alle rechten van opdrachtgever in verband met die klacht komen te vervallen.
- Als opdrachtnemer een klacht over de uitgevoerde prestatie op goede gronden heeft afgewezen, moet opdrachtgever alle in verband met het onderzoeken van de klacht reeds gemaakt kosten vergoeden.
- Als de overeengekomen prestatie niet deugdelijk is uitgevoerd, zal opdrachtnemer de keuze maken of hij deze alsnog deugdelijk uitvoert, de geleverde zaak geheel of gedeeltelijk vervangt, of opdrachtgever credeert voor een redelijk deel van de opdrachtoom.
- Als opdrachtnemer overriest komt om de prestatie alsnog deugdelijk uit te voeren of de geleverde zaak geheel of gedeeltelijk te vervangen, zal opdrachtgever hem in alle gevallen daartoe de gelegenheid bieden. Opdrachtnemer bepaalt zelf de wijze en het tijdstip van uitvoering. Bestond de overeengekomen prestatie (mede) uit het bewerken van door opdrachtgever aangeleverd materiaal, dan dient opdrachtgever voor eigen rekening en risico nieuw materiaal aan te leveren.
- Zaken die door opdrachtnemer worden hersteld of vervangen, moeten door opdrachtgever aan hem worden toegezonden. Het transport, de verzending en de demontage en montage komen voor rekening en risico van opdrachtgever. Daarnaast komen de reis, het verblijf en de reisuuren voor rekening van opdrachtgever. Opdrachtnemer is bevoegd deze kosten zelf geheel of vooruitbetaling te verlangen.
- Opdrachtnemer heeft pas uitvoering te geven aan de garantie als opdrachtgever aan al zijn verplichtingen heeft voldaan.
- Garantie is uitgesloten voor gebreken die het gevolg zijn van:
 - normale slijtage;
 - onoordelkundig gebruik;
 - niet of onjuist uitgevoerd onderhoud;
 - installatie, (de)montage, wijziging of reparatie door opdrachtgever of der derden;
 - gebreken aan of ongeschiktheid van zaken, materialen of hulpmiddelen afkomstig van, of voorgeschreven door opdrachtgever.
- Geen garantie wordt gegeven op:
 - geleverde zaken die niet nieuw waren op het moment van levering;
 - het keuren, repareren en reviseren van zaken;
 - zaken waarvoor fabrieksgarantie is verleend;
 - zaken waarvoor door derden aan opdrachtgever garantie is verleend.
- Het bepaalde in lid 3 tot en met 8 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing bij eventuele aanspraken van opdrachtgever op grond van wanprestatie, non-conformiteit of welke andere grondslag dan ook.

Artikel 14: Klachtplicht

- Opdrachtgever kan op een gebrek in de prestatie in ieder geval geen beroep meer doen, als hij hierover niet binnen veertien dagen na het dag het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk bij opdrachtnemer heeft geklaagd.
- Opdrachtgever moet, op straffe van verval van alle rechten, binnen de betalingstermijn schriftelijk bij opdrachtnemer hebben geklaagd over de factuur. Als de betalingstermijn langer is dan dertig dagen, moet opdrachtgever uiterlijk binnen dertig dagen na factuurdatum schriftelijk hebben geklaagd.

Artikel 15: Niet afgenomen zaken

- Opdrachtgever is verplicht na afloop van de levertijd de zaak die onderwerp is van de overeenkomst op de overeengekomen plaats feitelijk af te nemen.
- Opdrachtgever dient kosteloos alle medewerking te verlenen om opdrachtnemer tot aflevering in staat te stellen.
- Niet afgenomen zaken worden voor rekening en risico van opdrachtgever opgeslagen.
- Bij overtreding van het bepaalde uit lid 1 of 2 van dit artikel is opdrachtnemer, nadat opdrachtnemer hem in gebreke heeft gesteld, aan opdrachtnemer per overtredding een boete verschuldigd van € 250,- per dag met een maximum van € 25.000,-. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.

Artikel 16: Betaling

- Betaling wordt gedaan op de plaats van vestiging van opdrachtnemer of op een door opdrachtnemer aan te wijzen rekening.
- Tenzij anders overeengekomen vindt betaling plaats binnen 30 dagen na factuurdatum.
- Als opdrachtgever zijn betalingsverplichting niet nakomt, is hij verplicht om, in plaats van betaling van de overeengekomen prijs, te voldoen aan een verzoek van opdrachtnemer om inbetalinggeving.
- Het recht van opdrachtnemer om zijn vordering op opdrachtnemer te verhalen of om de nakoming van zijn verplichtingen op te schorten is uitgesloten, tenzij er sprake is van surseance van betaling of faillissement van opdrachtnemer of de wettelijke schuldsanering op opdrachtnemer van toepassing is.
- Ongeacht of opdrachtnemer de overeengekomen prestatie volledig heeft uitgevoerd, is alles wat opdrachtgever op grond van de overeenkomst aan hem verschuldigd is of zal zijn direct opeisbaar als:
 - een betalingstermijn is overschreden;
 - opdrachtgever niet voldoetaan aan zijn verplichtingen uit artikel 15;
 - opdrachtgever niet op de wijzen van artikel 17 van deze voorwaarden op eerste verzoek zekerheid heeft gesteld;
 - het faillissement of de surseance van betaling van opdrachtgever is aangevraagd;
 - beslag op zaken of vorderingen van opdrachtgever wordt gelegd;
 - opdrachtgever (vennootschap) wordt ontbonden of geliquideerd;
 - opdrachtgever (natuurlijk persoon) het verzoek doet te worden toegelaten tot de wettelijke schuldsanering, onder carulele wordt gesteld of is overleden.
- Opdrachtgever is bij te late betaling rente over het te betalen bedrag aan opdrachtnemer verschuldigd met ingang van de dag volgend op de dag die is overeengekomen als uiterste dag van betaling tot en met de dag waarop opdrachtgever de betaling heeft voldaan. Als partijen geen uiterste dag van betaling zijn overeengekomen is de rente verschuldigd vanaf 30 dagen na opeisbaarheid. De rente bedraagt 12% per jaar, maar is gelijk aan de wettelijke rente als deze hoger is. Bij de entebekering wordt een gedeelte van de maand gezien als een volle maand.

- Telkens na afloop van een jaar wordt het bedrag waarover de rente wordt berekend vermeerdert met de over dat jaar verschuldigde rente. Opdrachtnemer is bevoegd zijn schulden aan opdrachtgever te verrekken met vorderingen van aan opdrachtnemer geleerde ondernemingen op opdrachtgever. Daarnaast is opdrachtnemer bevoegd zijn vorderingen op opdrachtgever te verrekken met schulden die aan opdrachtnemer geleerde ondernemingen hebben aan opdrachtgever. Verder is opdrachtnemer bevoegd zijn schulden aan opdrachtgever te verrekken met vorderingen op aan opdrachtgever geleerde ondernemingen. Geleerde ondernemingen zijn alle ondernemingen die behoren tot dezelfde groep in de zin van artikel 2:24b BW en een deelneemling in de zin van artikel 2:24c BW.
- Bij te late betaling is opdrachtgever aan opdrachtnemer alle buitengerechtelijke kosten verschuldigd met een minimum van € 75,-. Deze kosten worden berekend over de hoofdsom op basis van de volgende tabel:

over de eerste € 3.000,-	15%
- over het meerdere tot € 6.000,-	10%
- over het meerdere tot € 15.000,-	8%
- over het meerdere tot € 60.000,-	5%
- over het meerdere vanaf € 60.000,-	3%

 De werkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten zijn verschuldigd, als deze hoger zijn dan uit bovenstaande berekening volgt.
- Als opdrachtnemer in een gerechtelijke procedure geheel of grotendeels in het gelijk wordt gesteld, komen alle kosten die hij in verband met deze procedure heeft gemaakt voor rekening van opdrachtgever.

Artikel 17: Zekerheden

- Opdrachtgever is verplicht op eerste verzoek van opdrachtnemer, naar diens oordeel, voldoende zekerheid te verstrekken voor alle betalingen die opdrachtgever op grond van de overeenkomst aan opdrachtnemer verschuldigd is. Als opdrachtgever hier niet binnen de gestelde termijn aan voldoet, raakt hij direct in verzuim. Opdrachtnemer heeft in dat geval het recht de overeenkomst te ontbinden en zijn schade op opdrachtgever te verhalen.
- Opdrachtnemer blijft eigenaar van geleverde zaken zolang opdrachtgever niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen uit enige overeenkomst met opdrachtnemer, waaronder vorderingen zoals schade, boete, rente en kosten.
- Als opdrachtgever, nadat de zaken volgens de overeenkomst door opdrachtnemer aan hem zijn geleverd, aan zijn verplichtingen heeft voldaan, herleeft het eigendomsvoorbehoud ten aanzien van deze zaken als opdrachtgever zijn verplichtingen uit een later gesloten overeenkomst niet nakomt.
- Zolang er op geleverde zaken een eigendomsvoorbehoud rust, kan opdrachtgever deze buiten zijn normale bedrijfsuitoefening niet bezwaren of vervreemden. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking.
- Nadat opdrachtnemer zijn eigendomsvoorbehoud heeft ingeroepen, mag hij de geleverde zaken terughalen. Opdrachtgever zal daartoe alle medewerking verlenen.
- Bij overtreding van het bepaalde uit lid 5 van dit artikel is opdrachtgever, nadat opdrachtnemer hem in gebreke heeft gesteld, aan opdrachtnemer per overtredding een boete verschuldigd van € 250,- per dag met een maximum van € 25.000,-. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.
- Opdrachtnemer heeft op alle zaken die hij van opdrachtgever uit welke hoede ook onder zich heeft af zal krijgen en voor alle vorderingen die hij op opdrachtgever heeft of mocht krijgen een pandrecht en een retentiericht.

Artikel 18: Rechten van intellectuele eigendom

- Opdrachtnemer wordt aangemerkt als respectievelijk maker, ontwerper, bedenker of uitvinder van de in het kader van de overeenkomst tot stand gebrachte werken, modellen, tekens of uitvindingen. Opdrachtnemer heeft het exclusieve recht een octrooi, merk of model aan te vragen.
- Opdrachtnemer draagt bij de uitvoering van de overeenkomst geen intellectuele eigendomsrechten over aan opdrachtgever.
- Indien de door opdrachtnemer te leveren prestatie (mede) bestaat uit de levering van computerprogramma's, wordt de broncode niet aan opdrachtgever overgedragen. Opdrachtgever verkrijgt uitsluitend ten behoeve van het normaal gebruik en behoorlijke werking van de zaak op een niet-exclusieve, wereldwijde en eeuwigdurende gebruikerslicentie op de computerprogramma's.
- Het is opdrachtgever niet toegestaan om de licentie over te dragen of om een sublicentie af te geven. Deze bepaling heeft goederenrechtelijke werking. Slechts bij doorkoop van de zaak in verband waarmee opdrachtnemer de computerprogramma's heeft geleverd, gaat de licentie over op de verkrijger van de zaak onder dezelfde voorwaarden en beperkingen als in dit artikel is opgenomen, op voorwaarde dat de koper van de zaak deze voorwaarden schriftelijk heeft aanvaard.
- Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade die opdrachtgever lijdt als gevolg van een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derden.
- Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor elke aanspraak van derden met betrekking tot een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten.

Artikel 19: Overdracht van rechten of verplichtingen

Opdrachtgever kan rechten of verplichtingen uit hoofde van enig artikel uit deze algemene voorwaarden of de onderliggende overeenkomsten niet overdragen of verpanden, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking.

Artikel 20: Opzeggen of annuleren van de overeenkomst

- Opdrachtgever is niet bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen of te annuleren.
- Opdrachtnemer kan met een verzoek tot beëindiging van de overeenkomst instemmen. Opdrachtgever is in dat geval een vergoeding van minimaal 20% van de overeengekomen of begrote prijs verschuldigd. Opdrachtnemer is bevoegd een hogere vergoeding te verlangen of nadere voorwaarden te stellen aan zijn instemming.

Artikel 21: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

- Het Nederlands recht is van toepassing. Het Weens koopverdrag (C.I.S.G.) of enige andere internationale regeling waarvan uitsluiting is toegestaan, is niet van toepassing.
- De Nederlandse burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van opdrachtnemer neemt exclusief kennis van geschillen die voortvloeien uit de overeenkomst of daarmee verband houden.